

Mirach Chagri Oqtosh asarlarida insonni maqsadlari tomon intilishga undaydigan kuch

Shahrisabz davlat pedagogika instituti
Ôzga tilli guruhlarda rus tili yoʻnalishi
1-bosqich talabasi O.I.Normirzayeva

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada Mirach Chagri Oqtosh asarlarida insonlarning odob axloqqa chaqiruvchi vositalar yoritib berilgan. Unda berilgan neʼmatlardan unumli foydalanish va shukur qilib yashash kerakligi oʻqitirilgan .

АННОТАЦИЯ

В данной статье в произведениях Мирача Чагри Акташа выделены средства призыва людей к нравственности. Он учит, как правильно использовать данные благословения и жить с благодарностью

Kalit soʻzlar; odob –axloq , maqsad , harakat , ishonch ,

Ключевые слова ; нравственность, цель, действие , вера

Kirish. Yosh boʻlishiga qaramay minglab kitobxonlarni qalbini zabt etgan ,har bir kitobxon uning kitoblarini sevib ,koʻzida yosh bilan ôqigan . Bu turk yozuvchilaridan biri Mirach Chagri Oqtoshdir. Uning bir qator asarlari turk kitoblarini ,nafaqat turk balki ôzbek kitobxonini ham qalbidan joy egallashga ulgurdi . Uning asarlari endigina tarjima qilingandayoq qoʻlma qoʻl bôlib ketdi . Ushbu kitoblar: " Hayot yutqazgan joyingdan boshlanar " , Ôzingga xush kelding " , " Seni sevaman" " Toʻsiqlarga qaramay sevdik " . Mirach Chagri Oqtoshning eng talabgor va eng koʻp chop etilgan kitoblaridan biri bu "Toʻsiqlarga qaramay sevdik" asaridir . Bu asar bir qarashda sevgi, muhabbat haqidagi asar bolib tuyulsada kitobxonni tarbiyaga chaqiruvchi belgilari kop . Muallif sof tuygularni mahorat bilan oltin kabi tiniq va zardor sozlardan foydalanib yozgan . Ushbu asarda pokiza tuygular qalamga olingan yaʼni Pokizalik iymondandir degan maʼno yotadi va aynan mana shu ibora asarning ichida ham oʻz aksini topgan .Qisqa qilib aytganda , ushbu asarda sof tuygular ulugʻlangan . Mirach Chagri Oqtoshning ushbu asar haqida fikri quyidagilar edi . Bu kitob boshini yostiqa qoʻyar- qoʻymas uxlab qoladigan darajada begʻamlar uchun emas , baxti toʻkis boʻlganlar uchun ham emas . Qayta - qayta ishonch bildirib , oxiri alam va xomxayollari bilan qolganlar uchun , sariq chaqaga

chiqqanlar uchun va shunga ham qaramay baribir sevganlar uchun , ishonganlar uchun , yarim yoqlida tark etganlar uchun yozildi . Ozi yarim boqlgan holda , boshqalarni toldirganlarga .

Kitobxonni oldinga harakat qilishga undaydigan , taslim boqlishga yoql qoymaydigan asari bu . Hayot yutqazgan joyingdan boshlanar asaridir . Ushbu asarda Quroni Karimdagi oyatlar , paygambarlar hayotidagi ibratli voqealar mahorat bilan oltinga teng soqlar orqali tushuntirib berilgan . Bundan tashqari , dongi butun dunyoga ketgan bobolarimiz hikmatli soqlari tushuntirib berilgan , falsafiy fikrlar yuritilgan . Bu asar insonni doimo yaxshilikka xayr saxovatli boqlishga undaydi ,shukur qilishga chaqiradi , yaxshi fazilatlarini ,ezgulikni oqlaydi , yovuzlikni qoralaydi . Bu asar hayotni yaxshiroq anglashga , yutqazgan paytda yoki hayot sinovlarida yani tosiqlarda qoqliganimizda hayotni yaxshiroq tushunib uning qadriga yetishni , yaniki sen yutqazgan paytingda hayotni anglaysan , yutqazganingda hayotni qadrini bilasan degan mazmundagi maqlar yotadi . Buning isbotini quyidagi misralarda koqlishimiz mumkin ; Umuman qoqlmaslik omadli boqlish degani emas , eng katta omad bu yiqilganda qayta turmoqdir . Konfutsiyning moqlizaga boy soqlarini Mirach Chagqri Oqtosh oql asarida mazmunini yoritib bergan , ush bu soqlar qanchalik oqlziga xos insonni oldinga yurishga intiltiradi , goyoki orqaga yoql yoql degan yoqlsinda kitobxonga uqtiradi . Har bir kitob ixlosmandlari bu kitobni qiziqib oqliy boshlagan . Umuman qoqliga kitob olmagan , dangasa odamni yoki uyqudan boqlshamagan uyquchi odamni uygqlotishga qodir . Asarda misol qilib keltirilgan Kris Gardnerning hayoti ochib berilgan . Baxt izlab filmidagi bir sahnada ota rolini gavdalanitrgan Uill Smit oqlgqliga shunday deydi ;

Kimdir kelib , senga bu ishni qila olmayсан , deyishiga aslo yoql qoqlyma , izn berma . Hatto bu men boqlsam ham . Xayolingdagi rejani Mahkam qoqlriqlashing kerak . Odamlar uddalay olmaganı sabab sen ham bajara olmasligingni aytishadi. Nimadir qilmoqchi boqlsang , uni qiyin boqlsa ham bajar .

Mana men intizorlik bilan kutgan fikrlar, hayotimizda juda ham koqlp shu talqinidagi gaplarni eshitganmiz , balki insonlarni sendan hech kim chiqmaydi , hech narsa qoqlingdan kelmaydi degan fikrlarini yuragimizga ogqlir olgan paytlarimiz ham boqlgan . Bu hayotimizda , barchamizning koqlz oldimizda roqly bergan voqealardan biri , lekin oshanda ham harakatdan toqlxtamadik , davom etdik , uddalaganimizdan keyin men uddalashingni bilardim deb yuzsizlarcha gapirishadi . Shuning uchun ham bor , uddala va odamlar orzularingni mahv etishiga yoql qoqlyma . Bu yoql seniki , doim oldinga qadam tashla . Shu kitobni oqlqir ekansiz qalbingizda chindan ham bu ishlarni qila olaman , qoqlimdan keladiku , men uddalay olaman degan fikrlar keladi yanı hayotga boqlgan qiziqishingiz ortadi , oqlziga boqlgan ishonchingiz mustahkamlanadi . Mirach Chagqri Oqtoshning asarida Shams Tamriziyning sabr qilib , Allohga shukronalar aytish toqlgqlrisidagi hikmatga boy soqlari ham misollar sifatida keltirilgan . Sabrli boql yaxshi ishlar bir kunda boqlib qolmaydi , shuncha kutganing ajrini senga vaqt koqlrsatadi yoki muallifning oqlzi bunday izohlaydi; Sabr , sabr deyaverib sabr toshiga aylandim , demoqdasan , bilaman . Ammo sen ham unutmaki , duch kelgan qiyinchiliklarga sabr qilishing yengilganingni anglatmaydi .Bu boqlyin egding degani emas . Boshingdan oqltganlarga qarshi kurashing davom etaveradi . Bu hayotda

hamma narsa o'z vaqtida kutadi . Vaqtdan oldin na quyosh chiqadi va na gul ochiladi . Bu misralardan shuni anlashimiz joizki , sabr qilgan inson o'ylagan maqsadiga erishadi , sabr qilgan sari mevasini ko'raveradi . Har bir kunimizga shukronalar aytaylik ,zeroki umr o'tkinchi , vaqtimiz esa g'animatdir . Mirach Chag'ri Oqtosh har bir asarida hayotiy voqealarni misol keltirgan , har bir voqea asosidagi so'zlarini kimdir qahramoni . Muallifning asarlari turli mavzularda yozilgan , turli misollar, hikmatli so'zlar orqali tushuntirilgan , ammo asarlar bir biriga manosi jihatidan va tub mag'zidagi sozi bilan bir biriga yaqin. Misol uchun uning "Tosiq'larga qaramay sevdik" asarida pokiza sevgi xususida , "Hayot yutqazgan joyingdan boshlanar kitobi" esa taslim bo'lmaslik, oldinga harakat qilish haqida , va nihoyat "O'zingga xush kelding" asari esa o'zini anglab yetish haqida . Ko'rib turibsizki , turli xil mavzudagi asarlar , ammo bu asarlarning tub mag'zida insoniylik sifatleri yotadi .

Muallif "O'zingga xush kelding" asarida shunday fikrlarni aytib o'tadi ; "Qani endi o'z hayotingda o'zing uchun yashasang . Vaqt juda tez o'tmoqda va sen hozir olayotgan nafasingning qadrini bilsang edi . Keraksiz odamlarni qadrlashni , ularga o'zlarini o'ta muhim shaxsdek his qildirishni , noto'g'ri insonlarga ishonishni va hatto salomlashishingga ham loyiq bo'lmagan odamlarni hayotingga kiritishni bas qilsang edi . Xudbinlikni o'ziga kasb qilib olgan odamlar nomini oqlashga urinishdan to'xtasang edi " muallif bu asarida insonni o'zini o'zi anglashi kerak ekanligini aytadi .

Xulosa . Xulosa qilib aytganda , inson oldinga harakat qilib maqsadlar qo'yib yashashi kerak . Maqsadsiz inson go'yoki shishirilgan sharga o'xshaydi , Yorilib ketadi hech kimga va hech narsaga foydasi tegmaydi , Maqsadli insonni esa o'ziga ham boshqalarga ham foydasi tegadi . O'z ustida ishlashni davom etadi .Bir kitobda shunday fikr o'qigandim ; Inson o'z oldiga maqsad qo'yib , unga erishishni chin dildan xohlasa , astoydil unga harakat qilsa , albatta erishadi . Biz yoshlar kelajagimizni qay tarzda qurishimiz o'z qolimizda , shunday ekan maqsadlar qoyib yashamoq kerak . Harakatdan to'xtamaylik .

Foydalanilgan adabiyotlar;

1)Mirach Chagri Oqtoshning "Hayot yutqazgan joyingdan boshlanar" . Toshkent : "FACTOR BOOKS " nashriyoti , 2022.-240b.

2)To'siqlarga qaramay sevdik [Matn] / Mirach Chag'ri Oqtosh -Toshkent; «Factor press», 2021. - 168 b.

3) Mirach Chagri Oqtosh. Tòsiqlarga qaramay sevdik .